

Zasadnutie výboru a dozornej rady Slovenskej psychiatrickej spoločnosti SLS

dňa 10.03.2021 telekonferenčnou formou

Zápisnica č. 4/2021

Prítomní: doc. Izáková, Dr. Breznoščáková, Dr. Kráľová, Dr. Dragašek, Dr. Dúžek, Dr. Režnáková, Dr. Turček, Dr. Valkučáková, Dr. Vašečková, Dr. Zelman

Ospravedlnili sa: Dr. Patarák, Dr. Vavrušová, p. Lasičková

Program:

1. Zápisnica zo stretnutia dňa 11.2.2021, ktorého mediátorom bol ŠT. Dr. Stachura, bola pripomienkovaná aj zo strany výboru SPsS, pripomienky boli akceptované. Finálna verzia bola doručená výboru dňa 4.3.2021 s upozornením, že SPsS má vziať na vedomie, že jej návrhy na doplnenie odborníkov do odborných pracovných skupín OddDZ MZ SR, ako aj návrhy na vytváranie nových OPS sú odporúčaniami. Členovia OPS budú prizývaní do pracovných skupín na základe účelu, kapacity a odbornosti OPS.
2. Diskusia o existencii a zložení OPS MZ SR: výbor sa uzniesol, že požiada MZ SR, aby najprv vytvorilo koncepciu reformy psychiatrickej starostlivosti a následne sa SPsS vyjadrí k zameraniu a členom OPS. Potrebné je zriadiť koordinačný orgán, ktorý bude OPS zadávať úlohy a diskutovať ich plnenie. Okrem odborníkov a zamestnancov OddDZ majú byť jeho súčasťou aj zástupcovia legislatívy, sociálneho sektora a poisťovní, príp. ďalší, tak ako to je v ČR. V každej OPS má mať SPsS svojho zástupcu. Pri odmietnutí návrhu kandidáta SPsS, žiadame o zdôvodnenie písomnou formou. Do ústavnej OPS výbor opätovne nominuje Dr. Pataráka ako svojho zástupcu, pretože reprezentuje aj akademické pracovisko. Dr. Dúžek oznámil, že ako člen OPS pre spôsobilosť viesť motorové vozidlo nemá kapacitné možnosti sa ďalej zúčastňovať rokovaní, bude za seba hľadať náhradu.
3. Spolupráca s OddDZ MZ SR: vyzveme OddDZ, aby sa stretla hlavná OPS a riešila koncepciu reformy psychiatrickej starostlivosti. Stretnutia OPS: OPS ústavná psychiatická starostlivosť – má sa stretnúť bez vedúceho OddDZ a pripraviť návrh normatífov pre ústavnú psychiatickú starostlivosť, ktorý bude on pripomienkovať. Výbor sa uzniesol, že zmeny v ústavnej psychiatrickej starostlivosti majú nadväzovať na koncepciu odboru, ktorá na žiadosť MZ SR sa prepracuje. OPS ochranné liečenia: diskutovalo sa či PAL a PTX patria do ochranných liečení (v ambulantnej forme by nemali existovať vo výkone trestu, lebo nie je možné overiť abstinenciu). OPS ambulantná psychiatická starostlivosť: prezentovali sa návrhy nových normatífov, napr. 12 amb. psychiatrov/100 000 obyvateľov, na okresnom princípe, rajonizácia + slobodná voľba lekára, cena ambulantnej práce 60€/hod. (dohoda so VŠZP), katalóg výkonov sa má prepracovať (redukcia výkonov na 10 za odbor s určením priemerného času).
4. Výbor a DR opätovne diskutovali žiadosť Dr. Šomšáka a prof. Šuvadú o členstvo v novej OPS na vypracovanie ŠDTP/ŠOP týkajúcich sa vplyvu akútneho a chronického stresu na duševné zdravie. Výbor SPsS nemá záujem spolupracovať na štandardoch pre prevenciu dovtedy, kým nebudú splnené ich požiadavky, ktoré zaslali na MZ SR 28.2.2020. Dr. Breznoščáková informovala, že prof. Šuvada vypracúva spolu s gynekológmi štandard pre prevenciu a skrining anxiózných a depresívnych porúch v popôrodnom období a tiež pre manažment pacientky v popôrodnom období. Dr. Breznoščáková bola požiadaná o pripomienkovanie materiálov a odporučila ich prepracovať. Dr. Valkučáková bola požiadaná prof. Šuvadom o poskytnutie materiálov k prevencii suicidality v horizonte jedného týždňa, čo z časových dôvodov odmietla, na téme OPS pre prevenciu s ohľadom na vyššie uvedené stanovisko nezačala pracovať.
5. Stretnutie k optimalizácii siete nemocníc s MZ SR dňa 10.3.2021: doc. Izáková a Dr. Kráľová ako zástupkyne SPsS boli pozvané na rokovanie s Dr. Hanušinom, Dr. Szalayovou, Dr. Šomšákom.

MZ SR pracuje na optimalizácii siete nemocníc v SR, ktorá sa dotkne aj psychiatrie. Stanovisko výboru a DR k diskutovaným témam: Počet lôžok je potrebné zachovať. Ďalšie rokovania navrhujeme odložiť do termínu, kedy budú vytvorené komunitné kapacity, ktoré sú pre zmeny určujúce. Psychiatria musí mať možnosť využívať služby CPO. Má byť stavebnou súčasťou všeobecnej nemocnice s rešpektom špecifik odboru. Všetky zmeny, ktoré sa budú realizovať, musia nadväzovať na koncepciu odboru Psychiatria, ktorú bude výbor riešiť na telekonferencii dňa 17.3.2021 o 17:00 hod..

6. Výbor a DR zobrali na vedomie obsah listu výboru sekcie detskej a dorastovej psychiatrie adresovaný Dr. Šomšákovi. List zatiaľ nebol odoslaný, Sekcia žiada koordináciu aktivít s výborom SPsS.
7. Dňa 18.2.2021 sa uskutočnilo Stretnutie expertov: Diskusia o reforme v psychiatrii, kde sa okrem členov výboru a DR SPsS zúčastnilo 40 členov SPsS. Na podujatí bola predstavená spolupráca SPsS s OddDZ MZ SR a prezentované stanovisko odovzdané ŠT Dr. Stachurovi. Prezentácia zo stretnutia je zverejnená na webovej stránke SPsS.
8. Aktivity Ligy za duševné zdravie: výbor SPsS dostal žiadosť o účasť na tlačovej konferencii dňa 16.3.2021, ktorá má byť zameraná na vyčlenenie LZD zo strany MZ SR z účasti v Rade vlády pre duševné zdravie a pozvanie k verejnej diskusii k Plánu obnovy a reforme starostlivosti o duševné zdravie, ktorá sa má uskutočniť 25.3.2021. Výbor a DR sa uzniesli, že k tlačovej konferencii pošle LDZ písomné podporné stanovisko. Verejnej diskusie na tému obsahu strategických dokumentov, ktoré špecifikujú reformu systému starostlivosti o duševné zdravie, vrátane Plánu obnovy sa zúčastní Dr. Breznoščáková.
9. Výbor a DR SPsS zaslali MZ SR žiadosť o prizvanie zástupcu SPsS na rokovania expertnej skupiny pri finalizácii Plánu obnovy v oblasti Reformy starostlivosti o duševné zdravie v SR. Ako svojho zástupcu nominovali MUDr. Breznoščákovú, ktorá je od roku 2017 oficiálne členkou expertnej skupiny pre duševné zdravie a well-being pre Európsku komisiu a zúčastnila sa viacerých rokovaní v pôsobnosti EK ako expert za SR. MZ SR do zasadnutia výboru na žiadosť nereagovalo. Plán obnovy bol zverejnený na pripomienkové konanie.
10. Dr. Vašečková zaslala redaktorovi Hospodárskych novín odpovede na položené otázky, ale zatiaľ nemáme spätnú väzbu.
11. Mailové adresy členov SPsS a informácie o nových členoch SPsS: Dr. Vašečková požiadala SLS o súčinnosť s posielaním informácií o nových členoch, s čím SLS súhlasí, informácie je však potrebné pravidelne žiadať. SLS od každého nového člena žiada pri prihlásení mailovú adresu, lebo celá komunikácia so SLS prebieha najmä elektronicky. P. Lasičková aktualizuje zoznam členov SPsS a ich mailové adresy na webovej stránke.
12. Dr. Dúžek informoval, že od 15.2.2021 sa pre psychiatrov ruší dispenzarizácia duševných porúch. Táto povinnosť bola zrušená vyhláškou MZ SR 62/2021 Z. z. s účinnosťou od 15.02.2021, ktorou sa mení vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 127/2014 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam chorôb, pri ktorých sa poskytuje poistencovi verejného zdravotného poistenia dispenzarizácia, frekvencia vyšetrení a poskytovatelia zdravotnej starostlivosti vykonávajúci dispenzarizáciu. Dr. Izáková informáciu zverejnila na webovej stránke a newsletterom zaslala členom SPsS.
13. Dotaz Mgr. Mariana Mesároša, Slovenské národné stredisko pre ľudské práva: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny zamietol klientke peňažný príspevok na kompenzáciu na kúpu pomôcky (asistenčného psa), pretože argumentuje aj tým, že klientka Strediska nemá duševnú poruchu s často sa opakujúcimi prejavmi agresivity, neovládateľného alebo nepredvídateľného správania. Klientka má diagnostikovanú panickú poruchu ťažkého stupňa s agorafóbiou (F41.0), kde MKCH-10 uvádza, že sú pre ňu príznačné recidivujúce nápor veľkej úzkosti (paniky), ktoré sa neobmedzujú na nijakú osobitnú situáciu alebo okolnosti, a preto sú nepredvídateľné. Tvrdenie

Úradu práce a MKCH-10 sú v rozpore. Mgr. Mesároš sa pýta na konzultáciu riešenia situácie. Výbor SPsS odporúča postupovať v zmysle kritérií MKCH-10 pre danú diagnostickú jednotku a stav konzultovať s ambulantným psychiatrom pacientky, ktorý stav individuálne posúdi a má právomoc formulovať odborné odôvodnenie.

14. Návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony – komisár pre osoby so zdravotným postihnutím má oprávnenie nahliadnuť do zdravotnej dokumentácie osoby so zdravotným postihnutím pri posudzovaní dodržiavania jej práv a pri monitorovaní dodržiavania práv osoby so zdravotným postihnutím podľa osobitného predpisu. Dr. Izáková v tejto veci zaslala odpoveď p. komisárke Dr. Stavrovskej, ktorá odpovedala, že víta návrh, že do zoznamu by sa mali dostať lekári so špecializáciou psychiatria, ktorí majú ukončené špecializačné štúdium v odbore psychiatria. Je na našej spoločnej dohode, aký stupeň odbornej špecializácie si dohodneme ako najvhodnejší. Nami namietanú formuláciu v novele zákona konzultovala s predkladateľom návrhu, ktorý uviedol, že vychádzal zo zákonnej formulácie tejto profesie. Vyjadrila názor, že nič nebráni tomu, aby interne túto špecializáciu z pohľadu stupňa odbornosti v interných postupoch upravili ako uvádza výbor SPsS.
15. Podnet a žiadosť o podporu od Dr. Kotrbovej vo veci zámeny liečebných a špeciálnych pedagógov, pričom liečební pedagógovia sú zdravotnícki pracovníci a špeciálni nie sú (v prílohe). Výbor SPsS tému diskutoval a dospel k záveru, že túto problematiku je potrebné doriešiť s ohľadom na rozdielne vzdelanie a kompetencie oboch špecializácií.
16. Dr. Kotrbová stiahla svoj návrh na zverejnenie materiálov na našej webovej stránke ako už neaktuálny.
17. Žiadosť prof. Valkoviča o návrh vhodných tém pre VII. Slovenský neuropsychiatrický kongres, ktorý sa má konať vo Vysokých Tatrách v termíne od 10. – 12. júna 2021, v prípade nepriaznivej epidemiologickej situácie dištančne. Slovenská neuropsychiatrická spoločnosť a SPsS SLS, spoločne so Slovenskou neurologickou spoločnosťou SLS sa touto cestou stanú odbornými garantmi VII. Slovenského neuropsychiatrického kongresu. Prof. Valkovič žiada doplniť zoznam tém, výbor a DR sa dohodli na doplnení témy *Neuropsychiatrické aspekty COVID-19*.
18. Obdržali sme prihlášku od prof. Heretika a Dr. Heretikovej Marsalovej do súťaže o ceny SPS SLS za r. 2020 ich publikáciu: *Anton Heretik, Andrea Heretiková Marsalová: Sny. Ich využitie v psychoterapii a osobnostnom raste. Bratislava: Ikar, 2020, 129 s.* Výbor SPsS sa vzhľadom k situácii pandémie rozhodol spojiť ocenenia za rok 2020 a 2021. Podmienkou hodnotenia je zaslanie práce in extenso.
19. Dr. Kráľová a doc. Izáková na žiadosť prezidentky Slovenskej obezitologickej spoločnosti vyplnili dotazník týkajúci sa multidisciplinárneho prístupu v manažmente starostlivosti o pacientov s obezitou v klinickej praxi.
20. Ponuka spolupráce pre SPsS od Seesame: výbor súhlasí so zástitou nad navrhovanými aktivitami, talkshow bude koordinovať doc. Izáková, ostatné aktivity (prieskum verejnej mienky o reforme a workshop pre novinárov) budú diskutované neskôr.
21. XIV. SPZ, 19. ČSPZ a kongres SLS: dňa 4.3.2021 prebehlo rokovanie s PS ČLS JEP a bolo dohodnuté celé podujatie skrátiť na dva dni a zorganizovať dištančne, programom budú 60-minútové sympóziá sekcií k hlavnej téme podujatia (s účasťou aj českých kolegov), sympóziium PS ČLS JEP a plenárne prednášky. Doc. Izáková osloví KAMI, aby zorganizovala výberové konanie na technické zabezpečenie podujatia.
22. Výber termínu a miesta XV. SPZ v r. 2022, ktorý bude volebný, sa bude diskutovať na nasledujúcom zasadnutí.

23. Právny rámec zverejňovania informácií o úmrtí kolegov je potrebné zistiť od Dr. Mistríkovej.
24. TA3 pre diskusnú reláciu a MZ SR pre podcast Vakcína je sloboda žiadajú účasť člena výboru SPsS, avšak nikto neprejavil záujem.
25. Dr. Vašečková referovala o stretnutí s predsedníčkou Výboru NR SR pre zdravotníctvo, Mgr. Janou Bittó Cigánikovou, MBA, ktoré sa uskutočnilo dňa 9.3.2021. Témou bol stav tvorby Odborného usmernenia MZ SR na zjednotenie medicínskych postupov pri vydávaní lekárskeho posudku pri zmene pohlavia. Od jeho vypracovania členmi odbornej pracovnej skupiny (zápisnica č. 3/2019) uplynuli 2 roky, pričom zo strany MZ SR stále nedošlo k jeho uverejneniu vo Vestníku MZ SR, čím by nadobudlo platnosť. Táto situácia vyvoláva napätie a neistotu v klinickej praxi a vyžaduje urgentné riešenia.
26. Nasledujúce zasadnutie výboru a DR sa uskutoční dňa 14.4.2021 o 14:00 hod. telekonferenčnou formou.

Zapísala: doc. Izáková, Dr. Králová